

30 ta' April, 1987

Imħallef: -

**Onor. Wallace Ph. Gulia LL.D., B.A., B.Sc., Ph.C.,
M.A.(Admin.)(Manch.), D.P.A.(Lond.)**

W.R. Kanoniku Kantur Dun Ĝwann Borg, debitament awtorizzat
biex jagħmel din il-kawża b'digriet ta' Monsinjur Arcisqof tal-
11 ta' April, 1986

versus

Sandra u Angela, xebbiet, Adrian u Patrick aħwa Vella bhala leġittimu
rappreżentant ta' bintu minuri Francesca Vella u ta' uliedu naxxituri,
ilkoll bhala eredi testamentari tal-Kanoniku Teżorier Dun Paolo Borg,
u ghall-interess li għandu u/jew jista' jkollu, lill-Avukat Dottor Victor
Borg Grech

Patrimonju Sakru – Ĝuspatronat – Dritt Kanoniku

L-attur talab illi jiġu kkonsenjati lilu kotba u dokumenti appartenenti
lill-Patrimonju Sakru. Il-Qorti ċahdet eċċeżzjoni preliminari illi
l-Qorti għandha tiddeċċidi dwar il-validità tan-nomina tal-
ġuspatronat, għaliex il-kawża kienet għall-konsenja tal-kotba u
d-dokumenti.

Il-Qorti: -

Rat l-att taċ-ċitazzjoni Numru 393/86/G li bih premessi d-
dikjarazzjoni neċċessarji u mogħtija l-provvedimenti opportuni;

Peress li b'digriet mogħti minn Monsinjur Arċisqof fil-15
ta' Ottubru, 1985 l-attur ġie regolarmanet u kanonikament
immess fil-Patrimonju Sakru ta' Ĝuspatronat Lajkali Carlo Burlò

(fondat b'att tan-Nutar Giovanni Domenico Gatt tat-13 ta' Marzu 1697) già possedut minn ziju il-Kanoniku Teżorier Dun Pawl Borg li miet testat fit-2 ta' Settembru 1984;

U peress li l-konvenuti Vella huma l-eredi ta' l-imsemmi Kanoniku Dun Pawl Borg innominati bit-testment tieghu tas-6 ta' Ottubru, 1983 fl-atti tan-Nutar Dottor Joseph Brincat;

U peress li, nonostanti diversi talbiet, il-konvenuti għadhom sallum ma kkonsenjawx lill-attur il-kotba u karti (li ġħalihom għandu dritt) ta' l-amministrazzjoni li kien iżomm il-mejjjet Kanoniku Dun Pawl Borg tal-beni formanti d-dote tal-Patrimonju fuq imsemmi;

U peress li dawn il-kotba u karti, skond ma allega hu stess, jinsabu materjalment fil-pussess tal-konvenut Dottor Victor Borg Grech;

L-attur talab lill-konvenuti jew min minnhom jgħidu ġħaliex – prevja okkorrendo d-dikjarazzjoni li dawn il-kotba qeqħdin jiġi ttrattenuti bla jedd u li bi dritt għandhom ikunu f'idejn l-attur bhala attwali possessur tal-Patrimonju Sakru *de quo* – m'għandhomx jiġi kkundannati sabiex jikkonsenjaw lill-attur, fi żmien qasir u perentorju li tifissa l-Qorti, u taħt il-komminazzjonijiet legali għal min jiddisprezza l-awtorità tal-Qorti, il-kotba u karti kollha li kien iżomm l-isemmi Kanonku Dun Pawl Borg ta' l-amministrazzjoni tal-beni formanti d-dote tal-Patrimonju Sakru fuq imsemmi;

Bl-ispejjeż kontra l-konvenuti;

Rat id-dikjarazzjoni ġuramentata u l-lista tax-xhieda ta'

l-attur;

Rat l-eċċezzjonijiet (a) tal-konvenut Avukat Dottor Victor Borg Grech, fis-sens:

i) Illi huwa m'għandux interess personali fil-vertenza oggett ta' din il-kawża li siha qiegħed biss jaġixxi ta' avukat;

ii) Illi huwa ma għandu ebda titolu jew interess fil-kotba li għandu f'idejh, u dawn qeqħdin biss għandu bħala konsulent ta' l-interessati lajci u biex ikun jista' jieħu ħsieb dak li jkun necessarju li jsir;

iii) Għalhekk l-eċċipjent għandu jiġi lliberat mill-osservanza tal-ġudizzju bl-ispejjeż; u (b) il-konvenuti Sandra u Angela, xebbiet, Adrian u Patrick, aħwa Vella u Giovanni Vella *nomine* fis-sens:

1) Illi qabel xejn l-attur għandu jiprova l-eżistenza ta' dak li hu sejjah Patrimonju Sakra ta' Ĝuspatronat Lajkali Carlo Burlò fondat b'att tan-Nutar Giovanni Domenico Gatt tat-13 ta' Marzu, 1697;

2) Illi l-imissjoni ta' l-attur f'dak li hu sejjah Patrimonju Sakru m'hix attendibbli għaliex Carlo Burlò ma għamel l-ebda fondazzjoni ta' patrimonju sakru, u għalhekk din l-immissjoni saret minn awtorità li ma kellha l-ebda ġurisdizzjoni fil-materja;

3) Illi l-eċċipjenti jammettu l-eżistenza ta' Patrimonju li m'għandux il-kwalifikati ta' Sakru ta' Ĝuspatronat Lajkali, minn Carlo Burlò, però l-attur qatt ma seta' jkun vokat għal dan il-patrimonju;

4) Illi konsegwentement l-attur m'għandu l-ebda dritt ġħall-kotba u karti mitluba fis-ċitazzjoni, u għalhekk it-talbiet ta' l-attur għandhom jiġu miċħuda bl-ispejjeż;

Rat id-dikjarazzjonijiet ġuramentati u l-lista tax-xhieda tagħihom;

Rat l-atti l-oħra tal-kawża u, partikolarment rat (a) l-ogħżejjoni għat-trattazzjoni ta' dawn l-eċċeżżjonijiet f'din il-kawża rregistrata fil-verbal ta' l-20 ta' Ottubru, 1986, fis-sens li ‘Jekk xi hadd qed jikkontesta l-validità tan-nomina għandu jaġixxi b'azzjoni diretta u mhux *per via di* eċċeżżjoni fuq kawża li hija ristretta biss għall-konsenja ta' l-imsemmija kotba: u (b) in-noti ta' l-osservazzjonijiet ta' l-attur u tal-konvenuti Sandra Vella et;

Ikkunsidrat illi l-eċċeżżjonijiet imqanqla minn Sandra u Angela, xebbiet, Adrian u Patrick, ahwa Vella, u Giovanni Vella *nomine*, huma eċċeżżjonijiet delikati u ta' piż, b'komplikazzjonijiet ta' Dritt Kanoniku u Dritt Ċivili, li mhux desiderabbi li jkunu ttrattati incidentalment u sommarjament iżda jirrikjedu konsiderazzjoni “*funditus*” ta’ dan il-Ġuspatronat. Altru dawn l-eċċeżżjonijiet u altru t-talba għall-konsenja ta’ kotba li l-utilità tagħihom għall-amministrazzjoni rett: tal-ġuspatronat tidher mill-ewwel, certament, la huwa spedjenti u wisq inqas konvenjenti li qabel il-konsiderazzjoni ta’ din it-talba l-Qorti tintilef biex tippronunzja ruħha *funditus* u formalment fuq dawn l-eċċeżżjonijiet delikati u ta’ piż, u dan s'intendi mingħajr ma l-Qorti tfisser ruħha b’xi mod dwarhom;

Għal dawn il-motivi, taqta’ u tiddeċidi li l-validità tan-nomina għandha tkun mistħarrga f’azzjoni diretta u mhux *per*

via di eċċezzjoni f'din il-kawża li hi ristretta biss għall-konsenja tal-kotba mitluba fiċ-ċitazzjoni (vide sentenza ta' din il-Qorti kif ippresjeduta tat-30 ta' Marzu 1987, fl-ismijiet Joseph Magro kontra Joseph Vassallo noe u l-ġurisprudenza hemmhekk iċċitata u tiddifferixxi l-kawża għall-kontinwazzjoni u trattazzjoni tal-mertu għas-27 ta' Mejju, 1987.
